

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Věry Šimůnkové v právní věci stěžovatelky **RNDr. J. Š.**, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2004, č. j. 30 Ca 33/2002 - 60, o stěžovatelčině námitce podjatosti soudce,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Brně JUDr. Jaroslava Skoumalová **n e n í** vyloučena z projednávání a rozhodnutí této věci.

O d ů v o d n ě n í :

Stěžovatelka podáním ze dne 9. 4. 2004, které bylo Krajskému soudu v Brně doručeno dne 13. 4. 2004, žádala o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení advokáta, který by ji zastupoval v řízení před soudem. O této žádosti rozhodl Krajský soud v Brně napadeným usnesením tak, že ji zamítl. Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka včas kasační stížnost, jejíž součástí byla i námitka podjatosti soudkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové, neboť tato se podílela na projednávání a rozhodování věci v předchozím soudním řízení a stěžovatelka má tedy důvod pochybovat o její nepodjatosti v řízení následujícím, které je spojeno s projednáním kasační stížnosti. Stěžovatelka uvádí, že po zhodnocení jejích příjmů musí být každému zřejmé, že vydání napadeného usnesení znamená de facto ukončení jejího sporu z důvodů nepřekonatelných překážek. Žádá soud, aby v souladu s ust. § 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.), rozhodl o vyloučení soudců rozhodujících o její věci v předchozím soudním řízení z projednávání a rozhodování její věci v řízení následujícím.

Soudkyně Krajského soudu v Brně JUDr. Jaroslava Skoumalová ke vznesené námitce podjatosti uvedla, že stěžovatelku, ani její právní zástupkyni, která ji zastupovala v předcházejícím řízení u krajského soudu, nezná, nemá žádný vztah k účastníkům ani k projednávané věci. Necítí se být vyloučena z projednání a rozhodnutí věci, nevidí důvod k pochybnostem o své nepodjatosti.

Podle ust. § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Podle odst. 5 téhož ustanovení může účastník nebo osoba zúčastněná na řízení namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce, rozhodne o ní senát po jejich vyjádření.

Předpokladem pro zajištění záruky správného a spravedlivého rozhodnutí je, aby v řízení jednal a rozhodoval soudce nepodjatý, který není v žádném osobním stavu k účastníkům a k jejich zástupcům a který není nikterak zainteresován na výsledku řízení. Proto důvodem vyloučení soudce je soudcův poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, přičemž zákon dále vylučuje soudce, který věc již projednával a nebo o ní rozhodoval v jiném stupni, v předchozím soudním řízení nebo v řízení u správního orgánu. Poměr k věci vyplývá především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci; tak je tomu v případě, kdyby byl sám účastníkem řízení, nebo v případě, že by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen na svých právech (např. kdyby jinak mohl být vedlejším účastníkem). Vyloučen je také soudce, který získal o věci poznatky jiným způsobem než z dokazování při řízení (např. jako svědek vnímal skutečnosti, které jsou předmětem dokazování). Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být také založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, např. vztahem přátelským či naopak zjevně nepřátelským. Zákon vylučuje, aby důvodem pochybnosti o soudcově nepodjatosti mohly být okolnosti, které spočívají buď v jeho postupu v řízení v projednávané věci, nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. V postupu soudce při projednávání konkrétní věci se totiž projevuje samotný výkon soudnictví a tyto okolnosti samy o sobě nemohou být důvodem k pochybnosti o nepodjatosti soudce.

V projednávané věci stěžovatelka dovozuje podjatost soudkyně z faktu, že se tato podílela na projednávání a rozhodování věci v předchozím soudním řízení. K tomu je nutno uvést, že podíl soudce na rozhodování v „předchozím soudním řízení“ ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s., který zakládá důvod pro jeho vyloučení, se týká rozhodování ve stejné věci u soudu nižšího stupně. Tak tomu však v dané věci nebylo, ve skutečnosti se jedná o důvod pochybnosti o soudcově nepodjatosti, který spočívá v jeho postupu v řízení v projednávané věci. Takové okolnosti však nemohou být důvodem k vyloučení soudce ve smyslu § 8 odst. 1, poslední věty, s. ř. s., citovaného výše. Jedná se o nepřipustnou námitku, neboť ze zákonné dikce je patrné, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Jiné okolnosti, které by byly důvodem k pochybnostem o nepodjatosti uvedené soudkyně, stěžovatelka nenamítá a sama soudkyně ve svém vyjádření uvádí, že jí takové okolnosti nejsou známy a že se necítí být podjatá.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal vznesenou námitku podjatosti soudkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové za důvodnou, což vyjádřil ve výroku tohoto usnesení (§ 8 odst. 5 s. ř. s.). Ve věci bude proto dále rozhodovat shora uvedená soudkyně Krajského soudu v Brně.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. 10. 2004

JUDr. Radan Malík
předseda senátu